

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2014. július 17.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Családegyesítési jog — 2003/86/EK irányelv — 4. cikk, (5) bekezdés — Nemzeti szabályozás, amely szerint a családegyesítőnek és a házastársnak a 21. életévüket már a családegyesítési kérelem benyújtásának időpontjában be kell tölteniük — Összhangban álló értelmezés”

A C-338/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2013. június 20-án érkezett, 2013. május 29-i határozatával terjesztett elő az előtte

Marjan Noorzia

és

a **Bundesministerin für Inneres** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök (előadó), J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot és A. Arabadzjev, bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- M. Noorzia képviseletében L. Binder Rechtsanwalt,
- az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviseletében M. Michelogiannaki, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Condou-Durande és W. Bogensberger, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának 2014. április 30-i tárgyaláson történő meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv (HL L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 224. o.) 4. cikke (5) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet M. Noorzia és a Bundesministerin für Inneres (szövetségi belügyminiszter, a továbbiakban: Bundesministerin) közötti jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya az volt, hogy az utóbbi elutasította a családegyesítési célú letelepedési engedély megadására irányuló kérelmet.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2003/86 irányelv 4. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A tagállamok – ezen irányelv alapján és a IV. fejezetben, valamint a 16. cikkben megállapított feltételeknek való megfelelésre is figyelemmel – a következő családtagok beutazását és tartózkodását engedélyezik:

a) a családegyesítő házastársa;

[...]

(5) A jobb beilleszkedés biztosítása és a kényszerházasságok megelőzése érdekében, a tagállamok a családegyesítő és házastársa számára minimális életkor, de legfeljebb a 21. életév betöltését írhatják elő a házastársnak a családegyesítővel való egyesülése előtt.

[...]”

Az osztrák jog

- 4 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárást a 2006. január 1-jén hatályba lépett, a letelepedésről és tartózkodásról szóló törvény (Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz, BGBl. I, 100/2005. sz., a továbbiakban: NAG) szabályozza.
- 5 A NAG 46. cikke (4) bekezdésének az alapeljárás idején hatályos szövege (BGBl. I, 111/2010. sz.) előírja, hogy a harmadik országbeli állampolgárok családtagjainak bizonyos feltételek mellett letelepedési engedélyt kell adni.
- 6 A NAG 2. cikke (1) bekezdésének 9. pontja a „családtag” fogalmát a következőképpen határozza meg:

„Családtag: a házastárs vagy kiskorú egyedülálló gyermek, beleértve az örökbe fogadott és a mostohagyermeket is (családmag); ez vonatkozik továbbá a regisztrált élettársakra is; a házastársaknak és a regisztrált élettársaknak a 21. életévet már a kérelem benyújtásakor be kell tölteniük; amennyiben többes házasság [...] esetén egy házastárs már együtt él a családegyesítővel az állam területén, úgy a további házastársak nem minősülnek a tartózkodási jog megszerzésére jogosult családtagoknak.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 7 M. Noorzia 1989. január 1-jén született afgán állampolgár 2010. szeptember 3-án családegyesítési célú letelepedési engedély megadását kérte az 1990. január 1-jén született, Ausztriában élő, ugyancsak afgán állampolgár férje tekintetében.
- 8 A Bundesministerin e kérelmet a 2011. március 9-i határozatával elutasította, azzal az indokolással, hogy ha M. Noorzia férje 2011. január 1-jén be is töltötte a 21. életévét, a kérelemnek az iszlámabadi osztrák követségen (Pakisztán) történt benyújtásakor e házastárs még nem töltötte be ezt az életkort, következésképpen a családegyesítés egyik különös feltétele nem teljesült.
- 9 A Bundesministerin hangsúlyozta, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában a 21. életév betöltését előíró követelmény összhangban állt a 2003/86 irányelvvel.
- 10 A kérdést előterjesztő bíróság M. Noorzia felperesnek a Bundesministerin határozatával szemben benyújtott keresete nyomán eljárva úgy véli, hogy a 2003/86 irányelv 4. cikkének (5) bekezdése nem jelöli meg világosan, hogy mely időpontból kell kiindulni annak megítéléséhez, hogy az e rendelkezés által meghatározott 21 éves minimális korhatárt betöltötték-e.
- 11 E körülmények mellett a Verwaltungsgerichtshof (közigazgatási bíróság) az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [2003/86] irányelv 4. cikkének (5) bekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan [nemzeti jogi] rendelkezés, amely szerint a házastársaknak és regisztrált élettársaknak a 21. életévüket már a kérelem benyújtásának időpontjáig be kell tölteniük ahhoz, hogy családegyesítésre jogosult családtagnak minősüljenek?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 12 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy a jobb beilleszkedés biztosítása és a kényszerházasságok megelőzése érdekében a 2003/86 irányelv 4. cikkének (5) bekezdése lehetőséget teremt a tagállamoknak arra, hogy a 21. évnél nem magasabb minimális életkort határozzanak meg, amelyet a családegyesítőnek és házastársának azelőtt kell betöltenie, hogy ez utóbbi a családegyesítővel egyesülne.
- 13 Mindazonáltal, mivel e rendelkezés nem határozza meg azon időpontot, amelyből a nemzeti hatóságoknak ki kell indulniuk annak megítélése során, hogy a minimális életkorhoz kapcsolódó feltétel teljesült-e, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2003/86 irányelv 4. cikkének (5) bekezdését, hogy e rendelkezéssel ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a házastársaknak és regisztrált élettársaknak a 21. életévüket már a kérelem benyújtásának időpontjáig be kell tölteniük ahhoz, hogy családegyesítésre jogosult családtagnak minősüljenek.
- 14 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az uniós jogalkotó, annak meghatározása nélkül, hogy a nemzeti hatóságoknak a minimális életkorhoz kapcsolódó feltétel teljesülésének megítélése során a családegyesítés iránti kérelem benyújtásának időpontjából vagy az e kérelemre vonatkozó határozathozatal időpontjából kell kiindulniuk, mérlegelési jogkört kívánt biztosítani a tagállamoknak, feltéve hogy az nem sérti az uniós jog hatékony érvényesülését.
- 15 E tekintetben fontos megjegyezni, a tagállamok által a 2003/86 irányelv 4. cikkének (5) bekezdése alapján meghatározandó minimális életkor végső soron azon életkornak felel meg, amelynek betöltésekor az adott személyről az érintett tagállam szerint feltételezhető, hogy kellő érettséggel

rendelkezik nemcsak a kényszerházasság elutasítása, hanem a házastársával egy másik országban annak érdekében történő önkéntes letelepedés eldöntése terén is, hogy a házastársával ott családi életet éljen, és oda beilleszkedjen.

- 16 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az alapügy tárgyát képező olyan intézkedés, amely szerint a családegyesítőnek és a házastársnak az előírt minimális életkort a kérelem benyújtásának időpontjában be kell töltenie, a családegyesítési jog gyakorlását nem akadályozza, és azt túlságosan nehezzé sem teszi. Ezenkívül az ilyen intézkedés nem kérdőjelezi meg a kényszerházasságok megelőzésére irányuló célkitűzéseket, ennél fogva vélelmezhető, hogy nagyobb érettség esetén kevésbé könnyű az érintetteket a kényszerházasság megkötésének és a családegyesítés elfogadásának irányába befolyásolni, ha az előírás arra vonatkozik, hogy a 21. életévüket már a kérelem benyújtásának időpontjában be kell tölteniük, mintha abban az időpontban 21 évesnél fiatalabbak lennének.
- 17 Ezenkívül a minimális életkorra vonatkozó feltétel teljesülésének megállapítása során a családegyesítési kérelem benyújtása időpontjának figyelembevétele összhangban áll az egyenlő bánásmód és a jogbiztonság elveivel.
- 18 Ugyanis, amint azt az osztrák kormány megjegyezte, a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozó kritérium ugyanolyan bánásmódot biztosít az időben ugyanolyan helyzetben lévő valamennyi kérelmező számára azzal, hogy a kérelem sikere főleg a kérelmezőnek tulajdonítható körülményektől, és nem az adminisztrációtól, mint például a kérelem elintézésének időtartamától függ.
- 19 Az előző megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/86 irányelv 4. cikkének (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a házastársaknak és regisztrált élettársaknak a 21. életévüket már a kérelem benyújtásának időpontjáig be kell tölteniük ahhoz, hogy családegyesítésre jogosult családtagnak minősüljenek.

A költségekről

- 20 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv 4. cikkének (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a házastársaknak és regisztrált élettársaknak a 21. életévüket már a kérelem benyújtásának időpontjáig be kell tölteniük ahhoz, hogy családegyesítésre jogosult családtagnak minősüljenek.

Aláírások